

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/6091

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 934

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-6091)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 16.04.2012 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-60927 sayılı yazısı.

Kayseri Milletvekili Sayın Prof. Dr. Yusuf HALAÇOĞLU'nun tarafıma tevcih ettiği 7/6091 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.'den alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

-Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**KAYSERİ MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. YUSUF HALAÇOĞLU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/6091)**

Sorular 1, 2, 3:

Türkiye petrol ihtiyacının %90'ını ithalat yolu ile karşılamakta iken bunun da yaklaşık %31'ini İran'dan almaktadır. Fakat 30 Mart 2012 Cuma günü Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner YILDIZ tarafından "İran'dan aldığımız ham petrol miktarında bir miktar kısıtlamaya gidilerek, Libya'dan ithalat yapacağımız" belirtilmiştir. Bu açıklamalar ışığında;

-İran petrolü ile Libya petrolü arasında bir kalite veya fiyat farkı var mıdır? Var ise neden daha önce İran'dan alınan petrolde kısıtlamaya gidilerek Libya'dan ithalat yapılmamıştır?

-İran'dan aldığımız petrolden yapılacak kısıtlama ne kadar olacaktır? Libya'dan da aynı oranda mı petrol ithal edilecektir?

-Bugüne kadar Libya'dan ham petrol ithalatı yapılmış mıdır ve yapılmakta mıdır? Yapılmakta ise hangi oranlarda yapılmaktadır?

Cevaplar 1, 2, 3:

Ham petrol kalitesi temel olarak gravitesi (API) ve içerdiği kükürt oranına göre sınıflanarak fiyatlandırılmaktadır. API yükseldikçe kalite arttığı için birim ham petrol fiyatı artarken içerdiği kükürt oranı düşmesi ham petrol fiyatını yükselten bir başka faktördür. Libya ham petrolü 35,8 API ve %0,39 kükürt oranında olup, referans ham petrol olan Dated Brent ham petrolün üzerinde fiyatla satılan hafif ham petroldür. Buna karşılık İran ham petrolü iki cins olup; İran Heavy 29,6 API ve %2,1 kükürt, İran Light ham petrolü ise 33,4 API ve %1,44 kükürt içermektedir. Ayrıca ham petrol cinslerinden elde edilen ürün kompozisyonu da farklılık gösterdiği için ham petrol fiyatlarının direkt karşılaştırılması doğru olmayacaktır. Bununla birlikte ham petroller arasındaki fiyat farklılıkları piyasadaki arz/talep dengesine ve sezon durumuna bağlı olarak değişiklik gösterebilmektedir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. (TÜPRAŞ)'den alınan yazılı cevapta özetle; "ham petrol alımlarının kararı, yıllık, aylık ve haftalık lineer programlarının analizleri sonucunda ortaya çıkmaktadır. Bu analizlerde ham petrollerin fiyatları, ilgili ham petrolden elde edilebilecek ürünler ve ürün talepleri dikkate alınarak alınacak ham petrol cinsine ve üretim kompozisyonuna karar verilmektedir. Bu çerçevede son yıllarda Libya ham petrolü yerine Kazakistan ve Rusya-Sibiry'a hafif ham petrolü tercih edilmiştir. Mevcut konjoktürde ise kaynak çeşitlendirmesi çerçevesinde alternatif kaynak olarak Libya ham petrolü tekrar tercih edilmiştir. Gelecekte oluşacak veya değişebilecek konjoktüre göre TÜPRAŞ alım portföyünü değiştirilebilecektir. İran'dan ham petrol ithalatında yaşanabilecek azalmanın Libya'nın yanı sıra Suudi Arabistan, Irak, Rusya Federasyonu ve Kazakistan gibi alternatif kaynaklardan temini mümkün olabilecektir.

2003-2006 döneminde ortalama 4,6 milyon ton ithalatı yapılan Libya ham petrolü, 2007 yılında fuel-oil ve kalorifer yakıt taleplerinin daralması nedeniyle 300 bin tona gerilemiştir. 2008 yılından sonra ise dönüşüm ve kükürt giderme ünitelerinin tamamlanması ile optimizasyon programları çerçevesinde İran, Kazakistan ve Rusya Federasyonu ham petrolleri gibi alternatif kaynaklara yönelinmiştir." denilmektedir.

Soru 4:

Libya Hükümeti ile ithalat konusunda bir görüşme olmuş mudur? Görüşme oldu ise, ne zaman, nerede ve kimler arasında yapılmıştır? İthalat anlaşması ne zaman imzalanacaktır?

Cevap 4:

TÜPRAŞ'dan alınan yazılı cevaba göre; Libya ham petrolü ikmali için görüşmeleri "Libya Ulusal Ham petrol Şirketi" ile yürütülmüş ve gerekli anlaşma 1 Şubat 2012 itibarıyla sonuçlandırılmıştır.

**KAYSERİ MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. YUSUF HALAÇOĞLU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/6091)**

Sorular 5, 6:

-Amerikan Büyükelçisi Francis J. Riccardione'nin 29 Mart 2012 Perşembe günü, "Ankara'nın İran petrolü ithalatını azaltmasını umduğu" yönündeki açıklamasının ertesi gününde böyle bir beyanatta bulunulması tesadüf müdür?

-Bu açıklamanın, Avrupa Birliği ülkelerinin İran'dan petrol ithal edilmesine ambargo konulması için yaptıkları çalışma ile bir ilgisi var mıdır?

Cevaplar 5, 6:

Enerji strateji ve politikamız; ülkemiz ulusal çıkarları ve uluslararası konjonktür gözönünde bulundurularak oluşturulmakta ve uygulanmaktadır. Bu bağlamda TÜPRAŞ, uluslararası piyasalardaki bütün gelişmeleri dikkate alarak petrol kaynaklarının çeşitlendirilmesi, tedarik zincirinde riskin dağıtılması, fiyat ve navlun avantajlarının sağlanması için ham petrol alım operasyonlarında optimizasyona ve çeşitlendirmeye gitmiştir.